

End of Waste – en förutsättning för en cirkulär ekonomi?

Varför är inte den svenska ballastindustrin bättre på att återvinna entreprenadberg, schaktmassor, asfalt och betong? Vid en jämförelse med delar av de andra europeiska medlemsstaterna framstår vi som passiva, bland annat till följd av att vi inte har kunnat besvara frågan när ballastmaterial upphör att klassas som avfall, d.v.s. End of Waste.

Ballastmaterial som återvinns på annan plats än där det uppkommer klassas som avfall. För att kunna återvinna materialet krävs en anmälan eller ett tillstånd enligt miljöbalken, vilket ofta förknippas med omständliga processer och utdragna handläggningstider. För att kunna hantera materialet och istället få det att utgöra en del av en cirkulär ekonomi finns huvudsakligen två alternativ.

Det första är det som i skrivande stund ses över av våra lagstiftare, det vill säga att göra ändringar i gällande rätt. Mer konkret innebär det att undantagen för anmälnings- och tillståndsplikt i artikel 24 avfallsdirektivet tillämpas och att undantagen från anmälnings- och tillståndsplikt i avfallsförordningen flyttas till miljöbalken. En annan möjlighet är att undanta återvinning av ballastmaterial från anmälnings- och tillståndsplikt enligt miljöprövningsförordningen. Oavsett vilken lagteknisk lösning som tillämpas kvarstår problematiken att om ballastmaterial blir ligande under en period av mer än tre år klassas det som deponi med påföljande krav, anmälnings- och tillståndsplikt.

Det andra, eller snarare det parallella, alternativet för att kunna hantera ballastmaterial som klassas som avfall på ett mera cirkulärt sätt är att tillämpa End of Waste

” För att kunna återvinna materialet krävs en anmälan eller ett tillstånd enligt miljöbalken, vilket ofta förknippas med omständliga processer och utdragna handläggningstider.

FOTO: ADVOKATFIRMAN DELPHI

GÄSTKRÖNIKÖRER: Erica Nobel och Carolin Hammar, Advokatfirman Delphi

(EoW)-kriterier som tagits fram på EU-nivå. Det vill säga att klargöra när ballastmaterial som omhändertas på annan plats än där det uppstår upphör att klassas som avfall. Kriterierna är framtagna mot bakgrund av en rad förut-sättningar som uppställts i avfallsdirektivet:

- Användningen av ämnet eller föremålet kommer inte att leda till allmänt negativa följder för miljön eller människors hälsa.
- Det finns ett specifikt användningsområde för ämnet eller föremålet.
- Det finns en marknad eller efterfrågan på ämnet eller föremålet.

” Sverige bör ta fram EoW-kriterier på nationell nivå. I detta arbete måste samtliga berörda parter involveras, såväl privata aktörer som statliga myndigheter.

- Ämnet eller föremålet har likvärdiga egenskaper som andra produkter som finns på marknaden.
- Ämnet eller föremålet uppfyller de tekniska kraven för det tänkta användningsområdet och befintlig lagstiftning för produkter.

Hittills har EoW-kriterier tagits fram på EU-nivå för järn- och aluminiumskrot, glaskross och kopparskrot, medan kriterier för ballastmaterial saknas. Bland annat Nederländerna, Storbritannien, Österrike och Frankrike tillämpar dock nationella EoW-kriterier för ett eller flera ballastmaterial som klassas som avfall och som kan återvinnas.

Då EoW-kriterierna innebär att frågan om när ballastmaterial ska anses upphöra vara avfall kan klargöras och inte längre lämnas till lokala myndigheter, blir kriterierna en effektiv metod och ett starkt incitament för en cirkulär ekonomi.

Användningen av EoW-kriterier pekar på en rad fördelar, inte endast för verksamhetsutövaren utan även utifrån ett samhällsligt helhetsperspektiv. Mot denna bakgrund är det oundvikligt att ställa sig frågan varför inte EoW-kriterier tagits fram för ballastmaterial.

Svaret är inte givet men det kan konstateras att hittills har de EoW-kriterier som tillämpas i Sverige tagits fram inom EU, vilket kan ha föranlett en viss passivitet på nationell nivå. Detta ska jämföras med att delar av de övriga medlemsstaterna valt att agera med avseende på EoW-kriterier för ballastmaterial. Samtidigt är det viktigt att poängtera att sammansättningen av materialet varierar mellan medlemsstaterna vilket kan göra det komplicerat att ta fram kriterier för ballastmaterial inom EU.

Slutsatsen är dock att fördelarna med EoW-kriterier för ballastmaterial är många och berör betydligt fler än verksamhetsutövarna. Då det saknas signaler på att EU avser agera för att ta fram kriterier för ballastmaterial bör Sverige vidta åtgärder på nationell nivå, på samma sätt som vi har sett exempel på i andra medlemsstater, för att följa upp och komplettera det pågående arbetet med regelförenkling. I detta arbete måste samtliga berörda parter involveras, såväl privata aktörer som statliga myndigheter. ●

SCP

Scandinavian Crusher Partner

Slimmingevägen 118, Blentarp

Tel: +46 727-77 22 77

www.scpartner.se • info@scpartner.se

Uppkopplad kross

- ✓ Information sparas automatiskt i molnet
- ✓ Automatiska rapporter och nyckeltal (KPI, OEE)
- ✓ Exempel på data: effekt, tryck & tonnage
- ✓ Enkelt analysverktyg

Roctim

www.roctim.com | info@roctim.com | +46 703 149 224